

SELEKTE
KUTUPHANESI
No. 0. 127 / 7

اجتهاد

نومرو ۱۳۹

۳۰ آتشه یین تانی ۱۹۲۱

آدرهس : Adrease

Idjtihad Constantinople

تلفون : استانبول ۸۶۵

اداره خانه سی :

حیاتی ، فلسفی ، اجتماعی فکر غزته سی

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

اون یدنجی سنه تاسیسیه

دریندگی هم فرانسزجه اصلی، هم ترجمه سنی بیر آز کوچ
آ کلاشیلیر قیلمش در؛ فقط بویکیفیت، نه مؤلفک نه ده مترجک
قصوری دکل در. غامض موضوع لر البته رومان کی
قولای و حاضر اقسز آ کلاشیلماز.

اصل مسئله عودت ایده رک، اسکدارلی قارئزه
تکرار ایده رز: ثبوت «فرانسه» بویوک در، «فرانسه»
روحزک آناسی در. اگر «فرانسه» ده فرانسز تعلیم
وتربیه اصوللرند، بعض قصورلر کوریورساق بونلری،
ینه فرانسز عرفانک، فرانسز حرثک، فرانسز آتشک
بزه احسان و افاضه ایتش اولدینی نور ایله کوریورز.
«فرانسه» هر عصرده، انسانیتک مشعله جیسی اولمش در.
فکر ایچین یاشاماق، فکر ایچین اولمک درسنی بوتون
انسانلره، هر ملتدن اول و هر ملتدن زیاده «فرانسز»
ملق ویرمش در. بوتون شکران و پرستشلم اونک یوکسک
صیجاق، تورلو و نوردن روخنه دوغرو دائم
یوکسهله جک در. ۹ شباط ۱۹۱۹ اجتهاد نهوی

دوققور عبداله مودت

باشلامش در. حتی بوتلاشک مبدائی داما اوزاق ماضیلرده
بولونور. (الفرد دوموسسه) نک (بیر عصر اولادینک
اعترافلری Les Confessions d'un Enfant de siècle)
آدلی بیر کتابنک ایلمک یکریمی اوتوز صحیفه سی لاتین
ملکیتلرند، مرعی و معتبر اصول تعلیم و تربیه دن آجی
شکایتلره دولودر. «زان ایزوله» (دارالفنون و فرانسز
شیمه سی L'Université et l'Esprit français) عنوانی
کوچوک و فقط جوهر دار کتابی، بی آمان تشریح ییچاغی
آلندن بر اتمایارق، یازمش در. معترض قارئمز اگر بو
اشارتلری کافی کورمنسه اسملری ذکر ایتدیکمز
بویوک فرانسز حکیم و ادیبیلرینک کتابلرندن کافی مقدارده
سطرلر و صحیفه لر نقل و ترجمه ایدم بیلیرز. (کوستاولوبون) ک
تورکجه طر فردن ترجمه وایکنجی دفعه طبع ایدیلش
اولان (روح الاقوام) ی بوباده اوزون و درین مطالعه لری
محتوی در. عینی مؤلف Psychologie de l'Education
عنوانی استادانه کتابنده بویکی نوع اصول تعلیم و تربیه نک
فرقلرینی اوزون اوزادییه و شدتله تشریح و تنقید
ایتشد. [*] پروفه سسور (شمیل بونمی) نک «اون
دوقوزنجی عصر ایتدالرنده انکلیز قومنک پسیقولوجیای
سیاسی اوزده ریته بیر تجربه قلم، آدلی وار فردن ساده جه
«انکلیز قومی» نامیله تورکجه یه ترجمه و طبع ایدیلش
اولان یک درین، یک مدققانه اثری، کنجلمز طرفندن
مطلقا اوقونماسی الزم کتابلردندر. واقعا موضوعک

[*] (دوققور کوستاولوبون) کچن سنه نشر ایتدیکی

Psychologie des Temps nouveaux

عنوانی کتابک «داخلده و خارجه امنیت اقوامک عناصر
حاضره سی» سرنامی بچیننده شو سطرلری یازار:

L'Université ne s'est occupée jusqu'ici que
du développement de l'intelligence. Sous peine
de disparaître elle devra aussi, à l'exemple des
Universités anglaise et américaines, éduquer le
caractère.

ترجمه سی شودر: دارالفنون، شیمدییه قادر، ذکاتک
تمیه سندن باشقا بیرشله اشتغال ایتدی. اورته دن قالمق
ایسته منسه، دارالفنون، انکلیز و آمریکا دارالفنونلرینه امتثالاً
سجیه یی تربیه ایمه لی در. [کتاب مبحوث، صحیفه: 301]

ملتزمک سعادتی ایچون نه دوشونیورسکیز؟

سؤالی اوزده ریته (پایتخت) غزنه سنه و بر دیکم جواب:

استفکار نامه کزه جواب ویرمکده کجیکدم. فقط
چوکن وطنه معطوف،

کل صاچارکن یانافلرک، بهار کی حسنک

بیکی بیل صوکره کلن یاسی کورن کوزله باقشدم؛

مزارکده آغلامدم، مامیچی چونکه بن

سن اولمده دن ارل طوعش، کوز یاشی یاقشدم!

قطعه سنده ایما ایتدیکم وجهله لا اقل یکریمی سنه دنبری،
ممکتزمک یاشا بیلیمه سی و یاشانه بیلیمه سی ایچین اختیار
واتخاذ اولونماق الزم اولان طریق حیاتی، اجتماعی طریق
حیاتی اراده و شرح ایتمکله مشغول اولدم. شیمدی صورولان
سؤاللرک جوابلرینی یکریمی سنه دنبری ویرمکده یم.

بیراحتیاج قطعی در . بو احتیاجی بودند تام یکرمی سنه اول ۱۹۰۰ پاریس اکسپوزیسیون اثناسنده فرانسه نظار سابقه سندن موسیو (له تون بورژوا) نك ریاستنده مؤسس واعضاسندن بولوندیغ . تربیه اجتماعیه جمعیتی ، قونفره سنه تقدیم واوزمان طبع ایدلمش اولان فرانسرجه بیرلا یحه علمیه مده صریح وجسور بیرلسانله و بو کونکی قدر قوتلی بیر ایمانله کوسترمشدم .

(آلمانیا) یی ، قمش میلیون ماکینه دن متشکل آلمانیا یی ، ۵۰ میلیون دولت مستقله دن متحصل (انگلتره) نك ناصل یره سردیکنی کوردك . نهوت (انگلتره) قرق بش میلیون دولت مستقله دن متشکل در : هر انگلیز ، هر خالص انگلیز . مستقل ، مرفه ، ذی شوکت بیر دولت در . مستقل و مسعود ملت لر ، آنجا ق بویه مستقل و مسعود فرد لر دن وجوده کله بیلیر . حیات تجربه یی - دن حیات اجتماعی به کچمه یه مجبورز ؛ سور ولکدن مستقل فرد لر بیرلکینه اعتلا ایتمه لی ز . بوندن يك چوق سنه لر اول (غونقور) برادر لر دن بیری ، مملکتندن بحت ایدر کن La F. est un pays où l'on plante des fonctionnaires et l'on récolte des impôts دیوردی که مملکتتمز مأمور اکیلن ، ویرکی بیچیلن بیر مملکتدر ، دیمك در .

بو عتاب و خطاب بزم ایچین بیک قات دهاز یاده قطعیتله وارد در . فردك استقلال و سعادت یی و سیاسی مکننت و محترمتی تولید ایدن « آنفلو ساقسون » حرثی ، تالی و عالی نتیجه لر اولاراق امنیت و آسایشی ، تعالی اخلاقی یی تقوی ، نفوسی ، تراید نفوسی حصوله کتیره جك در . بو کون هیچ بیر سائق عسکری و سیاسی سوقله اولماق سز بن تورکیا کنندی کنندیسی (استانبول) دن چیقارما قده در . دفتر خاقانی امانتک صوک بیر آی ظرفنده کی فراغ بالوفاء و فراغ قطعی معاملاننه عائد دفتر لرینک تدقیق و آلا نلرک کیملر ، صانانلرک کیملر اولدیغنک تحقیقی بو هجران و خسران اجتماعیمزی بوتون فاجعلیکله کوسته ریر . مأمورین فابریقه سی ، « ده قلاسه » لر ، اجتماعاً و بدناً

بو کون بونلرک اک قیصه بیراجمانی عرض ایله اکتفا ایده جکم :

قوتلی بیر فرد حیاتی ، صا غلام بیرعائله حیاتی ، وطندا شلرده مشترک حسیات ، مشترک منافع ، عملی و متجدد بیر مفکوره . ایشته قوتلی ، مستقل ، مسعود بیر ملتک روحی مسندلری . بونلری تأسیس ایتک احتیاجی یا لکنز بو کون ، حرب هموی به اشکجه قاریشماق ، با خصوص انگلتره و فرانسه یه قارشى آچیلماش بیر حربه آلمانلرک متفق اولاراق قاریشماق حماقت غلیظه سنك بوتون عواقبی بو کلند کدن صو کره دکل ، چوق ، يك چوق اول قطعی و حیاتی بیر احتیاج ایدی . قناعتجه شیمدی هر شی دن اول و عاجلاً یا با جا غمز شی ، استقلال فردی یی تأمین و هر فردی ، استحصال طریقله و بالخاصه استعمار زراعی طریقله بیر استقلال اقتصادی به مظهر ایده جک بیر تربیه و تعلیم سیستمی قبول و همان مکتبلر مزده تطبیق ایتمکدر .

میشتلری دولت خزینه سنه مر بوط اولدیغندن او قور یازار لری ، منور لری ، اذکیاسی هر کون مأموریتلر اطرافنده انترقه لر ترتیبیه مشغول اولان و بونلردن بیرینی الهه کچبردیکدن صو کره ده عزل اولونماق قورقوسیه تیره یین و محافظه موقع ایچین قناعتی سربست سوبله مده یه محکوم یاشایان بیر ملتک نسف حیاتی چوقدن قورومشدر . معارف نظارتمزک ایشی بزم ایچون اک عاجل واک بویوک تمل ایشیدر . « آنفلو ساقسون » تربیه سنی ، انگلیز تربیه و تعلیم متخصصلر یله همان مملکته صوقالی . (انگلتره) ده بیر مکتب ابتدائی زیارت و مکتب معلمنه نه یایدیغنی سؤال ایدن « موسیو کیزو Guizot » ، اوزمان (فرانسه) نك معارف ناظری بولونان موسیو (کیزو) انگلیز مکتب ابتدائی معلمندن « جوجقلرک دامارلرینه دمیر آقیتورم » جوابی آلمشدی . ارتق ترده قطعاً محل یوق . انگلیز اصول تربیه سی ، انگلیز اصول تعلیمی انگلیز متخصصلرینک دلالتیه تورکیاده تأسیس واحیا اولونمالیدر . بو کون بو احتیاج ، (آسریقا) و (انگلتره) نك خارجنده قالان همان همان هر ملت و حتی روحی آنامن (فرانسه) ایچین

نشر ايتديكم وصحت وحيات عمومىمىزك بويوك تهلىكده اولدينى جان هوليله باغيران مقاله نك عنوانى بويادى . بومقاله ده ، هر مائتك هر سنه يوزلرجه بيك آرتدينى حالده بزده هم قيمت اجتماعيه وهم قيمت عدديه اعتبارلرله اهلينك آزالدينى رقلر ، مقايسه لر ، وثيقه لرله كوسترلىلشدور . يالنگز ۱۹۰۹ سنه سنده ايتالياده ۳۷۷,۹۸۸ نفوسك آرتدينى نظر عبرته عرض اولونمشدر . بزده كويلر ، اورمانلر ، حيوانلر ، نباتلر محو اولماقده اولديغنه شاهدلر كتيرلىلشدور . معلم دوكتور اسمعدي پاشانك - كه غالبا اوصره ده صحه مدير عمومىسى ايدى - « جغرى دن (آنقره) يه و (آنقره) دن (اسكيشهر) » قادار دوام وسواري يوريشيله بش آلى كونلك مسافه تشكيل ايدن خطه ده آغاجه يك نادر اولاراق تصادف ايتدم و يك سيرك كورديكيم خانلر ، مزارلردن باشقه بير شى دكلدر . » سوزى قيد اولونمشدر . كوچوك (بلغارستان) حكومتك صحت عموميه نامنه سنوى ۴۰۰,۰۰۰ فرانسز آلتونى صرف ايتديكى نظر اعتباره آليرسه بزم ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ [اون ايكي مليون] ليرالى بير محيه بودجه من اولماق لازم كله چكى حساب و دريش ايدىلشدور . دولت كينى و منافع عظيمه سى حقنده مطالعات يوروتولمشدر . [تفصيلات و اكال معلومات ايچين ۴۹ نومرولو (اجتهاد) ه باقيله]

كويلور من ايچين

۲۵ نيسان ۱۳۲۹ تاريخلى ۶۳ نومرولو (اجتهاد) ده بو عنوانله انتشار ايدن مقاله شوسطرلرله باشلار :

خيرلى ، دواملى ، حقيقى انقلابلر ، آنجق كويلورلك روح و وجدانلرلرندى متحصل بوكسليمه نك نتيجه سى دور . ملتلك زنده قوتلرني بوجايشقان ، صاف تندرست طبقه تشكيل ايدر . بومقاله يازيلدينى وقت بالقان حربىلر مضمحل و پریشان اولاراق يىچيچي قىممش بولونيوردق . حال وزمانى كوزا و كنه كتيرك ، اوزمان سويلنمش اولديغنى اونوتمايه رق شوسوزلرلى اوقويك :

بز حقيقت حالده مالك اولمايديمز برلرلى غائب ايتدك . اليوم غائب ايتديكمز يرلره ايسه معنای حقيقىيله مالك دكلره .

جيليزلر اعمالا تخانه سى اولان مکتبلر منك بزه ازومى اولماق شوييله طورسون عظيم زيانى واردر . شرفى اولومدن قورقاراجاق يالنگز انكيز تربيه و تعليم سيستمى در . « آمرىقاده » ، « روبه رت قولله چده » (انكيزه) ده تربيه و تعليمى اكال ايدلش هيچ بير كنيجى دولت مأموريتلرلى آوينه چيقمش كورمه دم . شركتلر ، مؤسسeler ، چفتلكلر ، معدنلر شمندوفر قومانيالرى ، فابريكلر ، دارالصناعه لر ، باقه لر دولت دائره لرى ، الخ . اولرلى .. تلغرافلر ، تلفونلر ، مکتوبلر ، شخصى واسطه لر ايله آزار و عرض ايتدكلى ايشى بولرله قبول و درعه ده ايتدير مك ايچين مذاكره يه كيريشير ، ممكن مرتبه اوزون مدتلى مقاوله عقد ايتمكه چاليشيرلر . انكيز حرثى ، نامغلوب فردلر و نا مغلوب ملت لر يتشديرن انكيز حرثى راغب و متنعملرينه

برسر هر كنيج منه پاى خویش
دریطلب ازل دریاى خویش!

يعنى ، « هر دفينه نك باشنه قوشمه سن كندى دريا گدن اينجى ايسته » ديمشدر . بو خطاب Fiatlux ندای لاهوتيسنده كى سحراريت و سحراريتله ضياپاش ، فياض و احياكار اولمشدر . ۳ ايلول ۱۹۲۰ اجتهاد ثوى دوكتور عبدالله جودت

صحى و طبى ستون

صحت عموميه يه عائد مساعيم

۱

مسلكم و طرز رؤيت اعتباريله ، بى هر زمان ، هر شيدن زياده و هر شيدن اول صحت عموميه مسئله سى اشغال ايتشدور . بويابده دوشونمش ، سويلنمش و پامش اولديم شيلرلك ، خلاصه : خلاصه اولاراق ، اجتهاد صحفه لرندى مسطور و مسجل اولماستى آرزو ايدىيورم . بناء عليه بونسخه دن اعتباراً كرك ايكي دفعه و من حيث المجموع ايكي سنه قادار محيه مدير عمومىلكنده بولونديم زمانلرده كرك داها اولكى زمانلره عائد مجاهدات و اجتهادات صحبه سى اجمالاً يازمايه باشلايورم :

يانفيع وار !

۳ مائس ۱۳۲۸ تاريخنده ۴۹ نومرولو (اجتهاد) ده